

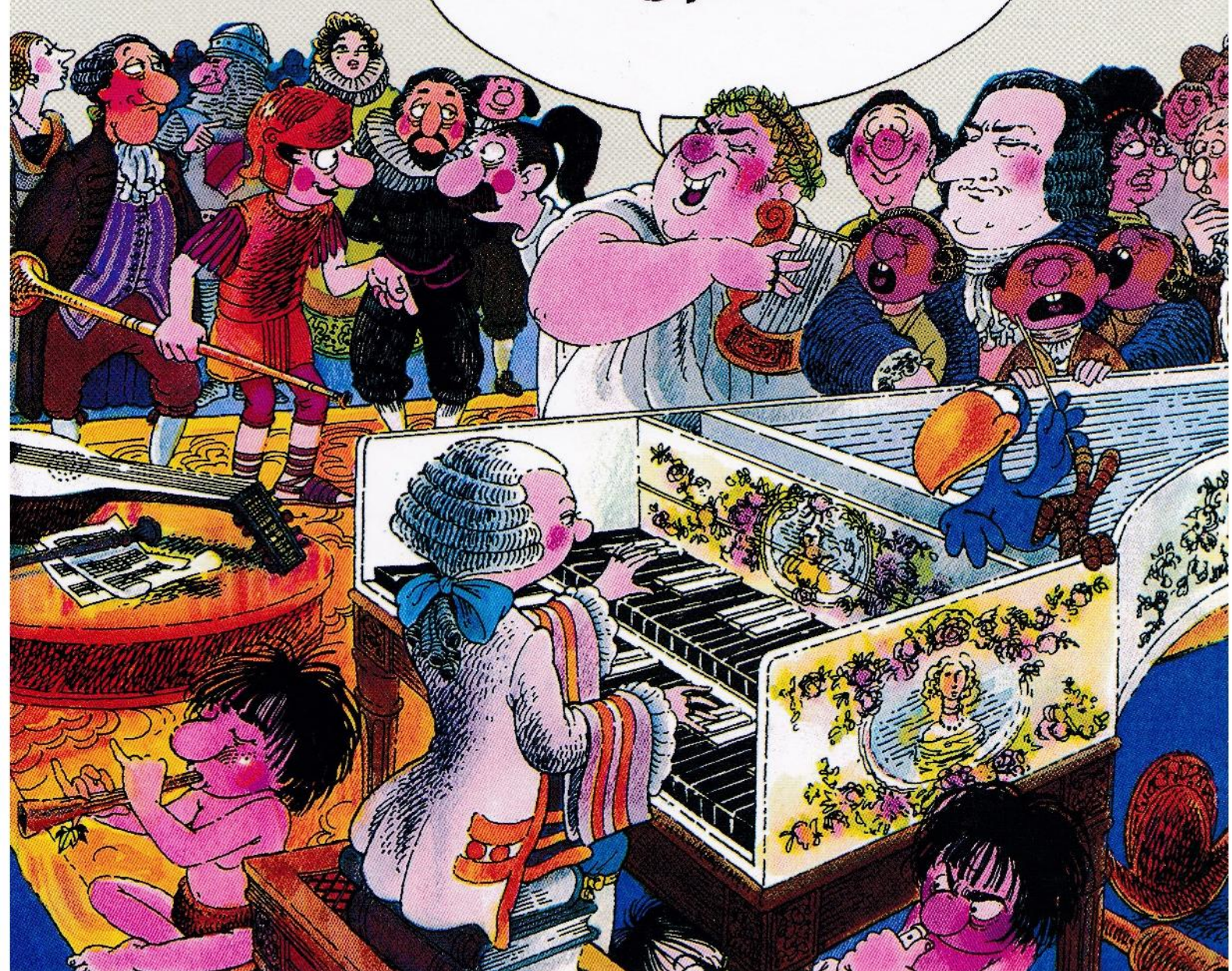
تاریخ موسیقی

برناردیری دنی لمری مایکل سدلر
ترجمه نائالینا ایوانووا - هرمز ریاحی

بتهوون
مرکز موسیقی بتهوون شیراز

با داستان‌های
مصوّر

فهرست

تاریخ موسیقی
با داستان‌های مصور

ترجمه ناتالینا ایوانووا، هرمز ریاحی
از *Histoire de la musique*
en bandes Dessinées
Bernard Deyries, Denys Lemery,
Michael Sadler
Van de Velde, Paris, 1984
فرهنگ‌نشر نو، تهران، خیابان میرعماد، خیابان سیزدهم،
شماره سیزده، تلفن ۸۸۷۴۰۹۹۱

نوبت چاپ اول، ۱۳۹۹
شمارگان ۱۱۰۰
پوش گرافیکی ژاله نعیفی
طراح جلد حکمت مرادی
لیتوگرافی فریاد گویا
ناظر چاپ بهمن سراج

همه حقوق محفوظ است.

فهرست کتابخانه ملی

سرشناسه دنیس، برنار
عنوان و نام پدیدآور تاریخ موسیقی با داستان‌های مصور/ برنار
دیری، دنی لمری، مایکل سادلر؛ ترجمه ناتالینا
ایوانووا، هرمز ریاحی.
مشخصات نشر تهران: فرهنگ نشر نو؛ آسیم، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری ۱۵۰ص: مصور (رنگی).
شاپک، ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۰۲۴۲-۸
وضعیت فهرست‌نویسی فیبا
موضوع موسیقی -- تاریخ و نقد --
داستان‌ها، مجله‌ها و فکاهیات تصویری
شناسه افزوده لمری، دنی (Lémery, Denys)؛ سادلر، مایکل
(Sadler, Michael)؛ مترجم: ایوانووا، ناتالینا؛
ریاحی، هرمز.
رده‌بندی کنگره ML۱۶۰
رده‌بندی دیویی ۷۸۰/۹
شماره کتاب‌شناسی ملی ۶۲۳۹۲۵۱

مرکز پخش آسیم
تلفن و دورنگار ۸۸۷۴۰۹۹۲-۵
فروشگاه اینترنتی www.nashrenow.com

۷ دوران پیش از تاریخ

۹ دوران باستان

- ۹ کار، عشق و دین در مصر
۱۰ در بین‌النهرین گریه می‌کنند
۱۱ ... و در اسرائیل دعا می‌کنند
۱۱ در یونان موسیقی به هنر بدل شد
۱۴ در روم همه چیز با عظمت است
۱۵ وحشی‌ها، موسیقی متفاوت

۱۶ سده‌های میانه

- ۱۶ آواز گرگوریایی
۱۷ عرب‌ها می‌آیند
۱۸ پلیفونی
۲۰ دوره‌گردها و خنیاگران
۲۲ آرس نووا
۲۳ اهالی فلاندر، بورگونی‌ها و انگلیسی‌ها
۲۴ گیتوم دوفه

۲۵ رنسانس

- ۲۵ ژوسکن دوپره
۲۷ کلمان ژانکن
۲۸ اورلاندو دلاسوس
۲۹ جووانی پیئرونیچی بالسترینا
۲۹ شکوه و جلال مادرینگال

۳۰ سده هفدهم

- ۳۰ در ونیز
۳۰ در ناپل
۳۰ در فرانسه
۳۱ در انگلیس
۳۲ در اسپانیا
۳۲ در آلمان
۳۳ کنسرت‌های سازی
۳۴ کلاودیو مونته‌وردی اپرا را آفرید
۳۶ شووتس و رنسانس آلمان
۳۷ لولی در دربار لویی چهاردهم
۳۸ جنگ بوفون‌ها
۳۹ هنری پرسل و انگلیس
۴۰ پیدا شدن ژانر کنسرتو
۴۱ برتری اپرای ایتالیا

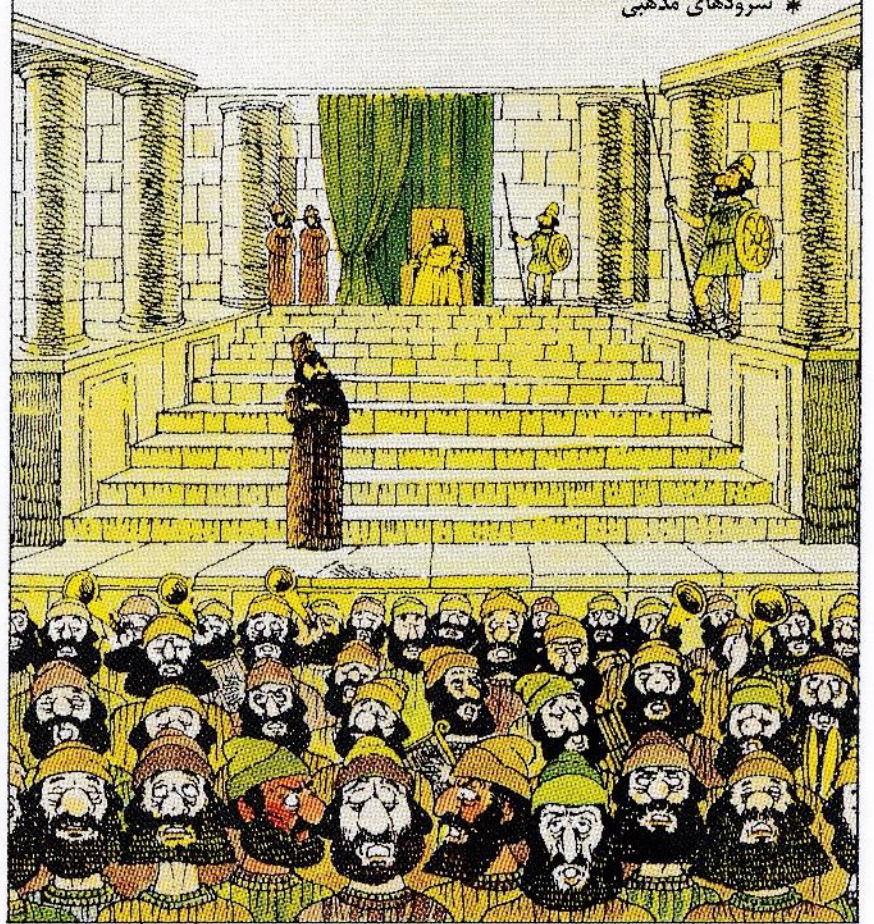
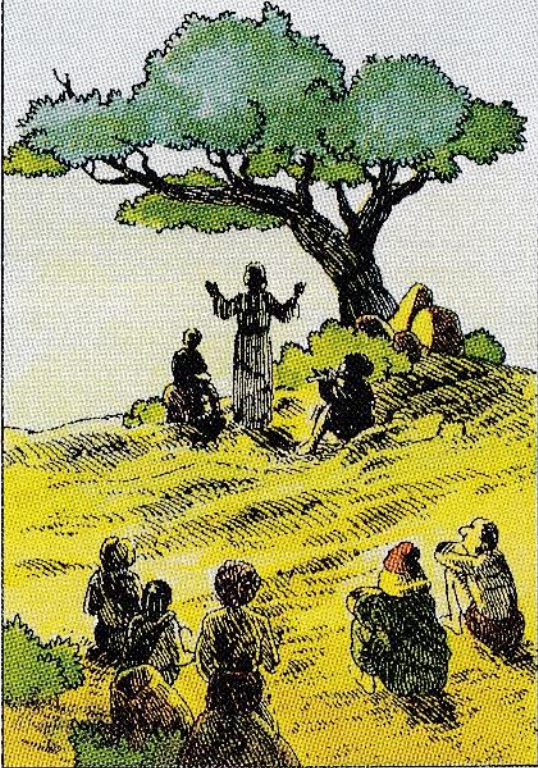
۴۲ سده هژدهم

- ۴۲ آنتونیو ویوالدی

- ۴۳ گئورگ فریدریش هندل
۴۴ دودمان باخ
۴۶ سمفونی احساسات تازه‌ای را پدید آورد
۴۷ پایان یک عصر
۴۸ **کلاسیسیسم**
۴۸ کریستف ویلیالد گلوک
۴۸ فرانتس یوزف هایدن
۵۰ ولفگانگ آمادئوس موتسارت
۵۲ لودویگ وان بتهوون
۵۶ **رمانتیسم**
۵۶ فرانتس شوبرت و صمیمیت ترانه (لید)
۵۹ کارل ماریا فون وبر و اپرای رمانتیک
۶۱ آسمان صاف مندلسون
۶۲ فردریک شوپن
۶۳ عصر پیانو
۶۴ روبرت و کلارا شومان
۶۶ اکتور برلیوز، شیفته شگفتی‌ها
۶۹ فرانتس لیست، جادوگر پیانو
۷۱ **پیروزی ملودرام**
۷۱ چوئاکینو روسینی و «اپرا بوقا»
۷۲ بلینی و دونیدرتی
۷۳ جوزپه وردی
۷۶ آهنگسازان آثار کم اهمیت تر در آلمان
۷۶ ... و در فرانسه
۷۷ ریشارت واگنر
۸۰ مایربر و گونو
۸۱ ژرژ بیزه، فرانسوی در «میدان گاو‌بازی»
۸۲ سیب‌های فرانسوی سن سانس
۸۳ افنباخ و آپرت
۸۴ والس وینی
۸۵ **مکتب‌های ملی**
۸۵ نوروژ گریگ
۸۵ چکوسلوواکی اسمتانا
۸۶ دووژژاک، از پراگ تا «دنیای نو»
۸۷ بیداری روسیه با گلینکا
۸۷ ... و «گروه پنج تن روس»
۹۰ چایکفسکی، روس اروپایی
۹۱ **رمانتیسم متأخر**
۹۱ یوهانس برامس
۹۲ آنتون بروکنر، «خیاگر خدا»
۹۳ عرفان سزار فرانک
۹۳ فرانسه از لالو تا شوسون
۹۶ **آغاز سده بیستم**
۹۶ با مالر سده‌ای پایان می‌یابد و سده دیگر آغاز می‌شود
۹۸ ریشارت اشتراوس
۹۹ ولف، واپسین آهنگساز بزرگ ترانه (لید)
۹۹ چیره‌دستی بوزونی
۱۰۰ وایل، انتقاد تند جامعه
۱۰۱ رگر، هیندمیت و آرف، نگاهی به گذشته، نگاهی به آینده
۱۰۲ «مکتب وین» و پیدایش دودکافونیسیم
۱۰۴ با پوچینی گریه کنیم
۱۰۵ اپرای ایتالیایی به سبک «وریزمو»
۱۰۵ ... و گردشگری موسیقی رسیگی
۱۰۶ گذر از وریزموی ماسنه به لطافت فوره
۱۰۷ از فلوت یک فاون موسیقی جدیدی زاده می‌شود
۱۰۹ جاروهای دوکا و گلابی‌های ساتی
۱۰۹ وضوح راول
۱۱۰ شرق روسل
۱۱۰ «گروه شش»
۱۱۲ عرفان اسکراباین و التقاط استراوینسکی
۱۱۴ **تحوّل مکتب‌های ملی**
۱۱۴ روسیه، از پراکوفینف تا خاجاتوریان
۱۱۶ لهستان شیمانفسکی
۱۱۶ مجارستان بارتوک و کودای
۱۱۸ چکوسلوواکی یاناچک و مارتینو
۱۱۹ دانمارک نیلسن
۱۱۹ فنلاند سیبلیوس
۱۲۰ انگلستان، از سالیوان تا بریتن
۱۲۲ بیداری اسپانیا
۱۲۳ برزیل ویلا - لوبوس
۱۲۴ ایالات متحد، از آیوز تا کوپلند
۱۲۵ از اسپیریچوئال سیاهپوستان و بلوز تا جاز
۱۲۸ **موسیقی معاصر**
۱۲۸ غریب‌گرایی و الکترونیک
۱۲۹ موسیقی در همه خانه‌ها
۱۳۰ پدیده «بِت‌سازی»
۱۳۲ زمان و شهرت
۱۳۲ جریان «فرانسه نو»
۱۳۳ سه «کودک شرور» موسیقی معاصر
۱۳۳ پیتر بولز
۱۳۴ کارلهاينتس اشتوکهاوزن
۱۳۴ موسیقی انضمامی و موسیقی الکترونیکی
۱۳۵ لوئیجی نونو
۱۳۵ دالاییکولا یا آرزوی آزادی
۱۳۵ چالش‌های موسیقی کیچ
۱۳۶ دلنک‌بازی‌ها، موسیقی شانس و سریالیسم (موسیقی تکراری)
۱۳۶ مرزهای جدید موسیقی در اروپا
۱۳۹ نمایه

حدود ۱۰۰۰ پیش از میلاد نزد عبریان، شاه داود بی‌تردید بزرگ‌ترین آهنگساز و شاعر روزگار خود به‌شمار می‌رفت. او به موسیقی چندان اهمیت می‌داد که گروه کر با حدود ۳۰۰ تن همسرایان را تأمین می‌کرد تا همراه با سازهایی چون چنگ، لیرا، سنج و بیش از ۱۰۰ هورن مزامیر* بخوانند.

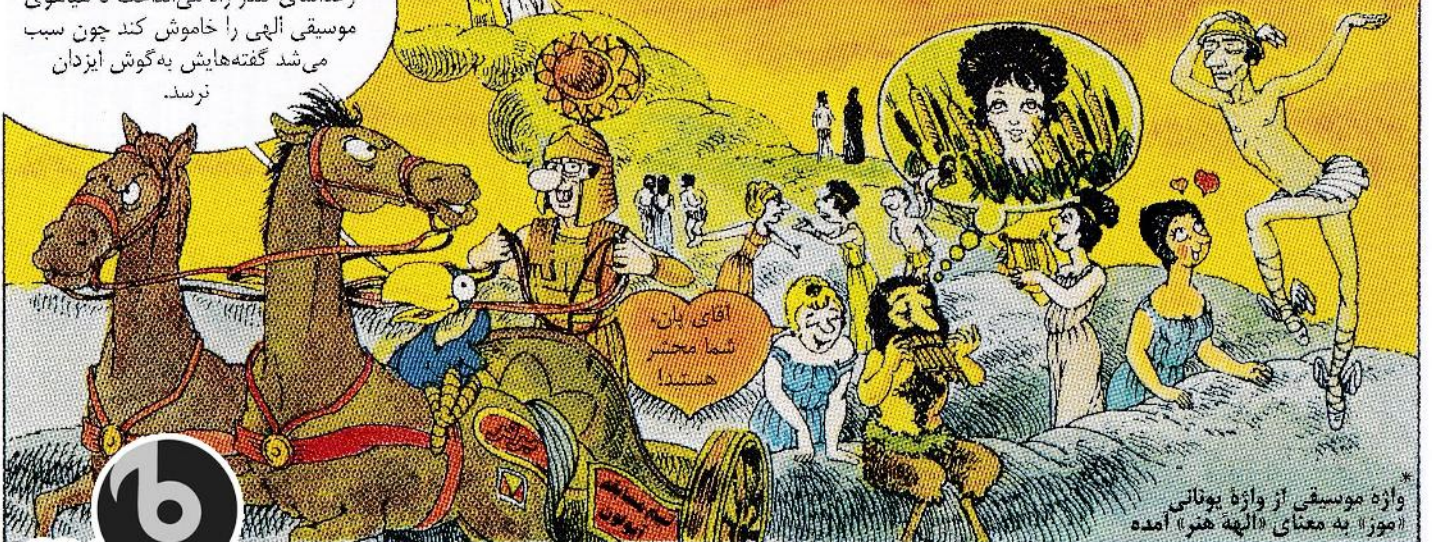
* سرودهای مذهبی

بعدها، در یونان باستان، دقیق‌تر، در المپا حکمرانی زئوس ایزد آیزدان دچار درگیری‌هایی می‌شد. ایزدان نظم و انضاطی نداشتند. اما برخی موسیقیدان بودند. آپولون (ایزد آرایه‌سوار) به همراهی یکی از «موراها» از هنر موسیقی حمایت می‌کرد. ایزد پان نی چندزبانه (اسپرینکس) می‌نواخت. این ساز را به یاد نیمف اسپرینکس اختراع کرد. نیمف ترجیح داد به نی بدل شود تا به آغوش ایزد پان فرود. اما در مورد هرمن گفتنی است که او استعداد رقص داشت.

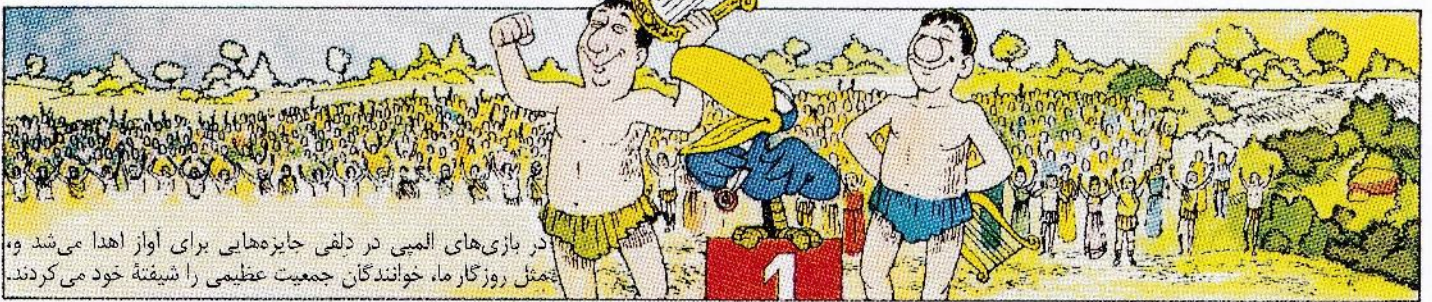
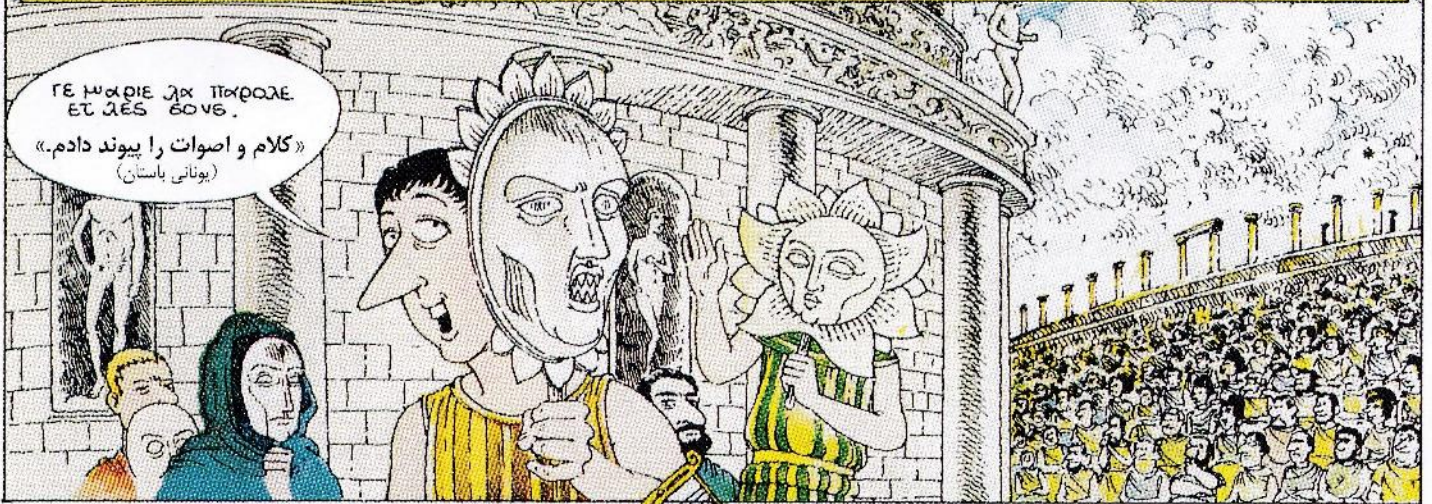
می‌گویند که زئوس غرش‌های رعدآسای تندر راه می‌انداخت تا هیاهوی موسیقی الهی را خاموش کند چون سبب می‌شد گفته‌هایش به گوش ایزدان نرسد.

تندر زئوس

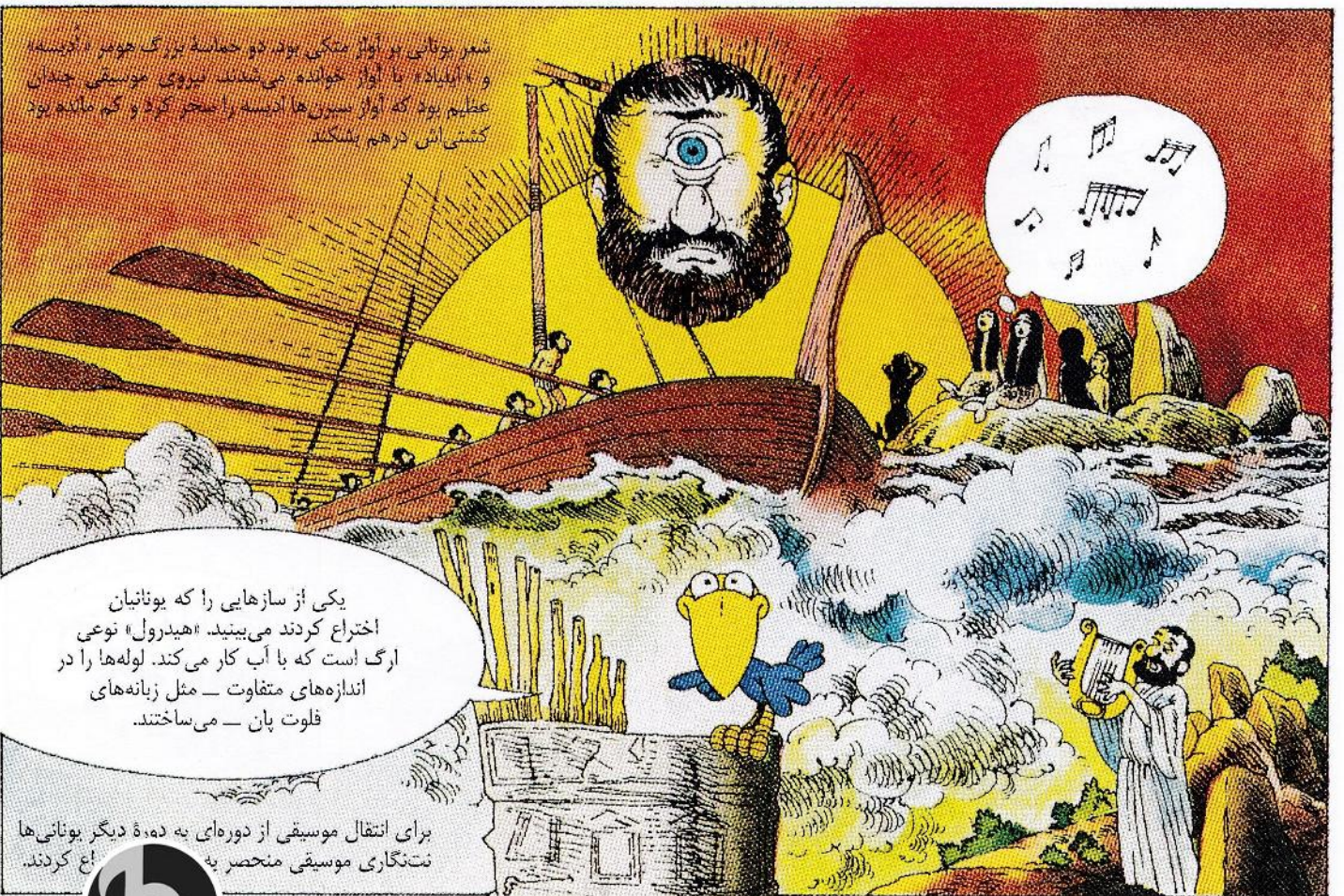

* واژه موسیقی از واژه یونانی «موزا» به معنای «الهه هنر» آمده

در تئاتر یونان باستان موسیقی نقش مهمی برعهده داشت. آمیختن کلام و اصوات نظم یافت. این آمیختن نه فقط در ترانه‌های هنگام کار یا ترانه‌های مذهبی مطرح بود، بلکه در فعالیت‌های هنری که هدفی جز آفرینش زیبایی نداشتند انجام می‌گرفت.

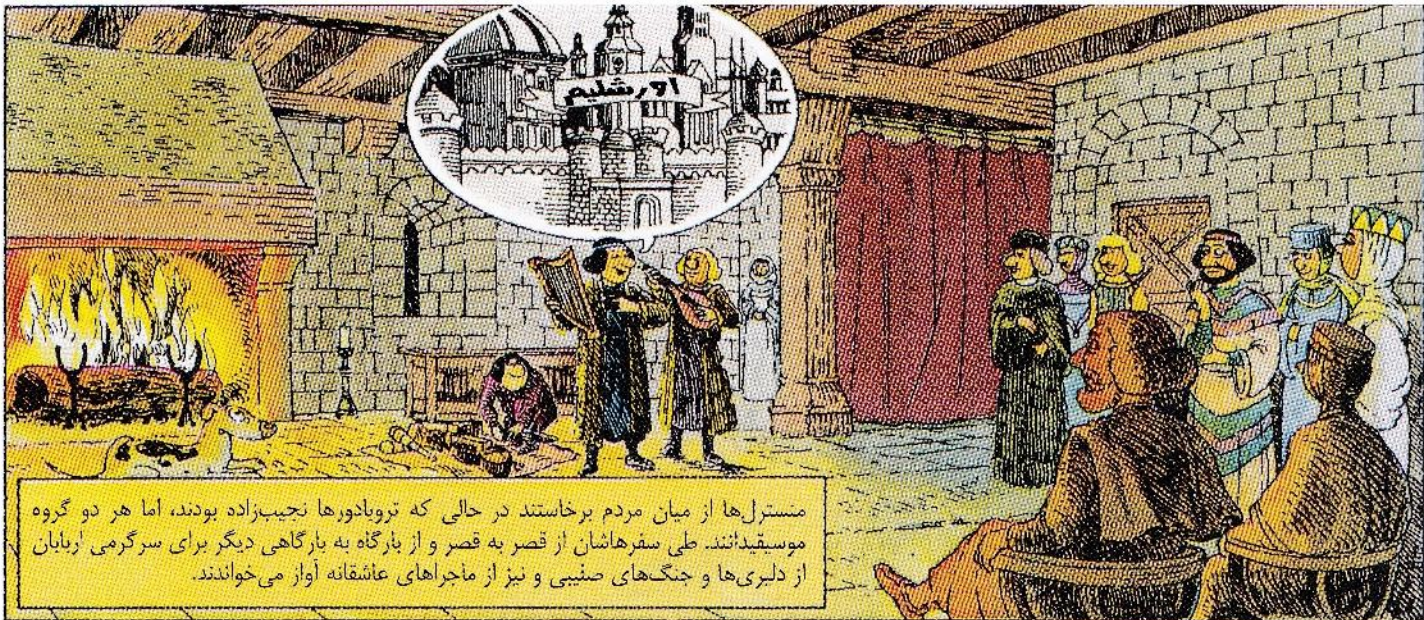
در بازی‌های المپی در دلفی جایزه‌هایی برای آواز اهدا می‌شد و، مثل روزگار ما، خوانندگان جمعیت عظیمی را شیفته خود می‌کردند.

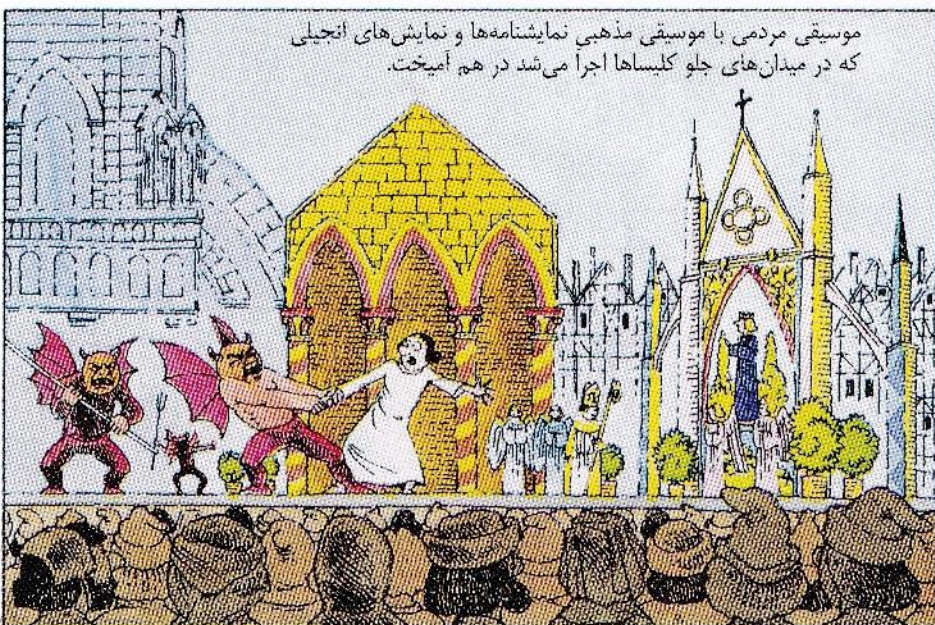
شعر یونانی بر آواز متکی بود، دو حماسه بزرگ هومر «ایلیس» و «ایلیاد» با آواز خوانده می‌شدند. نیروی موسیقی چندان عظیم بود که آواز حسرت‌ها را محو کرد و گم‌تابنده بود کشتی‌اش درهم بشکند.

یکی از سازهایی را که یونانیان اختراع کردند می‌بینید «هیدرول» نوعی ارگ است که با آب کار می‌کند. لوله‌ها را در اندازه‌های متفاوت — مثل زبانه‌های فلوت بان — می‌ساختند.

برای انتقال موسیقی از دوره‌ای به دهه دیگر یونانی‌ها نت‌نگاری موسیقی منحصر به نوع کردند.

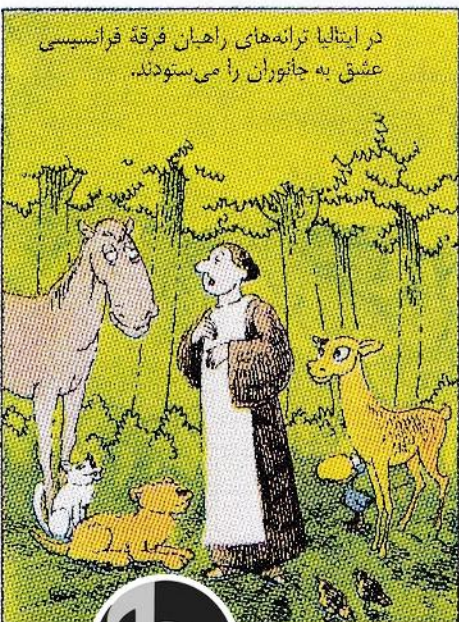
مستترها از میان مردم برخاستند در حالی که تروبادورها نجیب‌زاده بودند، اما هر دو گروه موسیقیدانند. طی سفرهاشان از قصر به قصر و از بارگاه به بارگاهی دیگر برای سرگرمی اربابان از دلبری‌ها و جنگ‌های صنیعی و نیز از ماجراهای عاشقانه آواز می‌خواندند.

موسیقی مردمی یا موسیقی مذهبی نمایشنامه‌ها و نمایش‌های انگلیسی که در میدان‌های جلو کلیساها اجرا می‌شد در هم آمیخت.

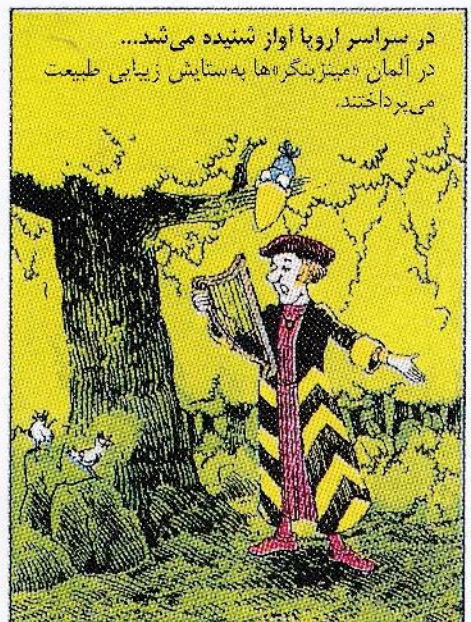
ریچارد شیردل شاه انگلستان بی‌تردید مشهورترین تروبادور بود.

در ایتالیا ترانه‌های راهبان فرقه فرانسوسی عشق به جانوران را می‌سودند.

در اسپانیا ترانه‌های مذهبی همراه زاتران بودند.

در سراسر اروپا آواز شنیده می‌شد... در آلمان «مینزنگر»ها به ستایش زیبایی طبیعت می‌پرداختند.

رُمان فوول که توسط چند هنرمند نوشته و به انجام رسید
نخستین اثر مکتب آرس نووا به شمار می‌رود.

حدود سال ۱۳۰۰
فیلیپ دو ویتری، اسقف مو
(فرانسه)، رساله‌ای را
بیرامون راه و رسم جدید
آهنگسازی نوشت.
آرس نووا یا «هنر
نوین» این است.

رُمان فوول نقد اجتماعی است. فوول الاغی است که خوش اقبالی سبب شده به تاج
و تخت پادشاهی برسد. اشراف، ادگان و روحانیان به دیدار او می‌روند تا منافع خود را
حفظ کنند. در مسابقه‌های بزرگ نیروهای خیر و شر روباروی یکدیگر قرار می‌گیرند
اما برنده‌ای در کار نیست...

آتش!

نه، اما بلدم
آواز بخوانم.

انگلیسی
می‌دانی؟

این دوره بی‌تردید برای موسیقی
کمتر مساعد بود، اما عملیات جنگی
جابجایی‌هایی را سبب می‌شد و
موسیقیدانانی که همراه لشکرها بودند با
یکدیگر دیدار و رابطه برقرار می‌کردند.

این کتاب
به بیش از ۲۰ زبان ترجمه شده
که نشانه
موفقیت جهانی آن است.

تاریخ موسیقی با داستان‌های مصور ما را در راهی پیش
می‌برد که پر است از ماجراهای گوناگون و پرشور که هم
مایه سرگرمی‌اند و هم آگاهی‌بخش.

همه لحظات مهم تاریخ موسیقی، یعنی هیجان‌انگیزترین
بخش از تاریخ بشر، از عصر باستان تا سده بیستم، در این
کتاب سرزنده و رنگارنگ با تکیه بر اسناد و مدارک روایت
شده‌اند. در این کتاب هر رویداد برجسته‌ای را در تاریخ
موسیقی پیدا می‌کنید: از موسیقی عصر سنگ گرفته تا
آواز مذهبی گرگوریایی، ملودی‌های مسحورکننده تروبادورها،
پلی‌فونی‌های سده‌های میانه، گوناگونی موسیقی رنسانس،
نبوغ آسمانی باخ و موتسارت، پشتکار هتدل، روح
پرومتئوسی در آثار بتهوون، آواز وطن‌پرستی وردی، سبک
غناپی و غمگانه پوچینی، ریتم‌های بدوی استراوینسکی،
آرمون‌های غیرمتعارف کیچ...

بتهوون
مرکز موسیقی بتهوون شیراز

